

[Ještě donedávna jsme se domnívali...]

Ladislav Hejdánek – Jan Čapek – Pavel Filipi – Milan Balabán – Alfréd Kocáb – Božena Komárková – Ctírad Novák – Jaroslav Pfann – Petr Pokorný – Josef Smolík – Jan Šimsa – Jakub S. Trojan – Jiří Veber – Karel Trusina – Jan Blahoslav Šourek

◆ prohlášení, česky, vznik: 13. 5. 1964 ◆ poznámka: společné prohlášení; nalezeno v materiálech Jiřího Němcech v archivu Roberta Krumphanzla

◆ declaration, Czech, origin: 13. 5. 1964

Ještě donedávna jsme se domnívali, že jsme věrni svému poslání, když udržujeme formu zvěstování a projevy života sboru tak, jak se tradičně vžíly. Pod tlakem nároků Ježíše Krista však v událostech posledních let rozpoznáváme Boží výzvu k pokání a k vážnému hledání toho, co zůstáváme dlužni dnešnímu člověku. Radikální poznání viny u čestných komunistů na omylech a hrubém zneužívání práva a moci při budování nové společnosti jest útokem na naše svědomí, protože ti, kteří se nehlásí k Ježíši Kristu, učinili to, co jsme z víry měli činit sami. Soustředili jsme se na vnitřní život církve a chtěli jsme ji zachraňovat, protože jsme se neodvážili uplatnit společenské a politické důsledky evangelia. Pomíjeli jsme bolestné projevy hlubokého narušení práva, lidských a společenských vztahů, důstojnosti člověka, pravdomluvnosti a občanské odpovědnosti v posledních šestnácti letech.

Přeslechli jsme nebo nevzali vážně významné důrazy biblické zvěsti, jako je zaměření evangelia na ponížené, osamělé, ukřivdělé a vězněné. Říkali jsme, že se nedá nic dělat, protože jsme byli fascinováni dějinnými událostmi a nespolehli se jsme se, že Pán církve uvádí svůj lid a celý svět do nových situací, vede je k novým úkolům a že je možno vybojovat víc, než lze předem odhadnout.

Z rozpaků, bázlivosti nebo obav ze zpolitizování církve jsme se vyhýbali občanské aktivitě a odvážnému jednání ve veřejném životě. Zapomněli jsme na závaznost Ježíšových norem i v těchto oblastech. Nedostatek naší angažovanosti způsobil, že jsme se nechali zatlačit do izolace, takže se s námi nepočítá. Dlouho jsme nechápali, že je nutné, abychom vedli ideologické rozhovory a zápasy o duchovní, kulturní a mravní orientaci celé naší společnosti.

Potřebujeme proto pravdivě a aktuálně pochopit evangelium a své poslání a mocně, přesvědčivě a veřejně je vyjádřit. Máme za to, že tyto otázky se týkají všech členů církve a že potřeba jejich řešení nás spojuje. Nechceme a nemůžeme svalovat vinu na nikoho ze svých bratří ani na církevní orgány a nemůžeme se ani nechceme vymlouvat na nedostatek možností, které nám dává naše společnost. Hlásíme se k vlastní odpovědnosti za dnešní situaci církve. Přitom se chceme bránit vytváření uzavřených skupin a chceme usilovat o věcné pochopení jinak smýšlejících a za všech okolností zůstat ve vzájemném rozhovoru.

Za své nejbližší úkoly považujeme:

1. Zastat se nejslabších mezi námi a jejich občanských práv, zejména práva na účast na všech formách bohoslužeb a duchovní péče. Jde zvláště o chovance domovů důchodců, pacienty v nemocnicích, vězně, děti na školách, v dětských domovech a mládež v internátech. Za slabé mezi námi považujeme i ty, kteří neunesou morální a materiální nátlak a bojí se vyznat svou víru. Pro ně chceme žádat plnou svobodu.
2. Všimnout si všech případů porušování práva a dožadovat se úzkostlivého dodržování všech právních forem v občanském životě.
3. Usilovat o nové pochopení a vyjádření evangelia dnešnímu člověku jako jeden z předpokladů nového misijního nástupu.
4. Prosazovat aktivní účast laiků na sborovém životě, kazatelské a pastýřské péči a odpovědné postavení ve správě církve.
5. Usilovat o větší svobodu v našem tisku a rozšíření publikačních možností.
6. Začít rozhovor s marxisty, zvláště v pojetí člověka a v otázce vztahu víry a vědy.

Toto vše neroste z touhy po sebeuplatnění církve, nýbrž z odpovědnosti za její vnitřní obnovu z moci Ducha svatého a z úsilí o službu a pomoc lidem naší společnosti. O těchto věcech je třeba se vzájemnou důvěrou otevřeně hovořit, vzájemně si naslouchat, varovat se osobních útoků a umět i odpouštět jedni druhým.

V Praze, dne 13. května 1964.

v. r.

Milan Balabán

Jan Čapek

Pavel Filipi

dr. L. Hejdánek

Alfréd Kocáb

dr. B. Komárková

Ctírad Novák

Jaroslav Pfann

dr. Petr Pokorný

dr. Josef Smolík

Jan Šimsa

J. B. Šourek

J. S. Trojan

Karel Trusina

Jiří Veber